

ARKEOLOGISK FÖRUNDERSÖKNING 2023

Stina Tegnhed

BOPLATSLÄMNING VID VINBERGS HED

Halland, Falkenbergs kommun, Vinbergs socken, Vinberg 2:100, L2023:839

RAPPORT KULTURMILJÖ HALLAND 2024:1

KULTURMILJÖ
HALLAND

EN DEL AV HALLANDS KULTURHISTORISKA MUSEUM

Stiftelsen Hallands Läns museer, Kulturmiljö Halland

Uppdragsverksamheten, Halmstad 2023

Arkeologisk förundersökning 2023

Bild framsida: Översikt över förundersökningsområdet med schakt och anläggningar mot V. Fotonr: 2023-118-10. Foto: Patrik Hallberg

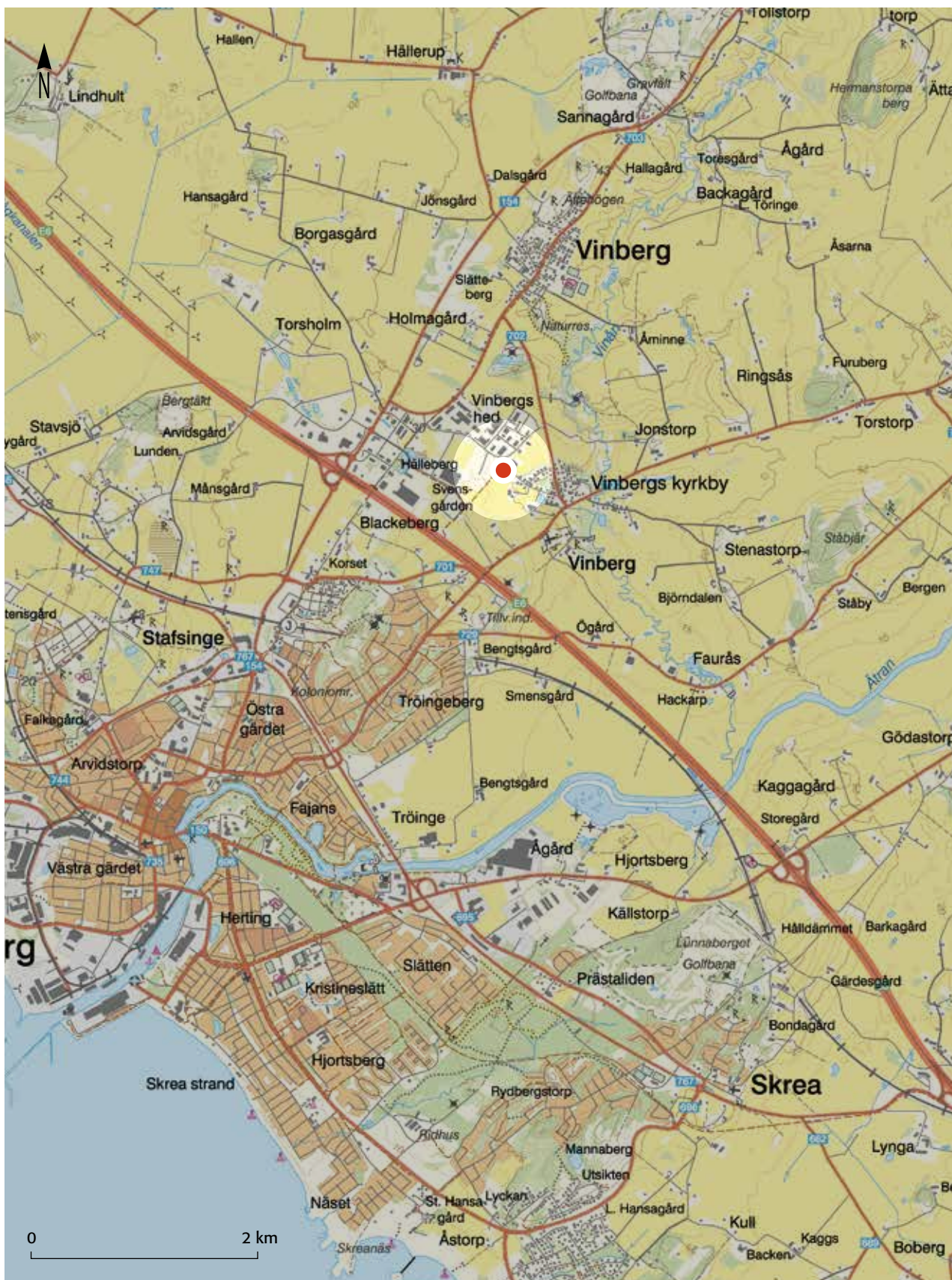
Form och layout: Kulturmiljö Halland

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet

Ärende nr ms2006/02316.

INNEHÅLL

SAMMANFATTNING	3
BAKGRUND	3
TIDIGARE INSATSER	3
SYFTE OCH METOD	3
TOPOGRAFI OCH FORNLÄMNINGSMILJÖ	5
HISTORISK MARKANVÄNDING OCH KARTANALYS	7
UNDERSÖKNINGSPLANENS MÅLUPPFYLLELSE	7
RESULTAT	7
Analyser och dateringar	9
TOLKNINGSFÖRSLAG	9
PLATSENS KUNSKAPSPOTENTIAL	10
ÅTGÄRDSFÖRSLAG	10
REFERENSER	10
TEKNISKA OCH ADMINISTRATIVA UPPGIFTER	11
BILAGOR	12
Bilaga 1 Anläggningslista	
Bilaga 2 Fyndlista	
Bilaga 3 Metalldetekteringsrapport	
Bilaga 4 Osteologisk analys	
Bilaga 5 Makrofossilanalys	
Bilaga 6 Vedartsanalys	
Bilaga 7 ¹⁴ C analys	
Bilaga 8 Ritningsförteckning	
Bilaga 9 Anläggningsöversikter	
Bilaga 10 Schaktbeskrivningar och schaktöversikt	
Bilaga 11 Fotolista	
Rapporter Kulturmiljö Halland 2023	25

Figur 1. Förundersökningsområdet markerat på fastighetskartan. Skala 1:50 000. (CC).

SAMMANFATTNING

Vid en arkeologisk förundersökning under några sommark dagar i juni 2023 undersökte Kulturmiljö Hallands arkeologer resterna efter en boplats från yngre bronsålder och förromersk järnålder. Boplatslämningarna inom det 1700 m² stora förundersökningsområdet utgjordes av stolphål (49 stycken), härdar (20) och gropar (9). Högst troligen kan flertalet stolphål knytas till treskeppiga (och möjligen tvåskeppiga) långhus. Koncentrationer av stolphål fanns i schakten i norra och södra delen av förundersökningsområdet. Härdarna låg spritt över förundersökningsområdet, medan groparna förekom i den norra delen av förundersökningsområdet. Alträ i en härd daterades till yngre bronsålder (2490 +/- 30 BP, 775–514 BC) och skalkorn insamlat i en grop daterades till förromersk järnålder (2200 +/- 30 BP, 369–173 BC).

Fynden utgjordes av keramik, flinta, bränd lera, brända ben, och slagg. Matjorden i förundersökningsområdet metalldetekterades och då påträffades sju efterreformatiska metallfynd såsom knappar, sölja, beslag, mynt från 1805 och en liten bjällra.

Kulturmiljö Halland förordar en arkeologisk undersökning av fornlämning L2023:839 inom hela den ytan som utgjordes av förundersökningsområdet.

BAKGRUND

Inför att Vivab ska bedriva arbete inom Vinbergs socken utförde arkeologer från Kulturmiljö Halland en arkeologisk förundersökning av Fornlämning L2023:839 enligt länsstyrelsens beslut 431-2299-2023. Arbetet utfördes i mitten av juni 2023 under goda väderleksförhållanden.

SYFTE OCH METOD

Förundersökningens syfte är ge Länsstyrelsen ett beslutsunderlag inför prövning om tillstånd till ingrepp i fornlämning. Förundersökningen ska fastställa och dokumentera fornlämningens karaktär, datering, utbredning och komplexitet samt ta tillvara fornyfynd. Resultaten ska kunna användas av under-

sökare för att bedöma och beräkna omfattningen av en arkeologisk undersökning. Resultaten ska också kunna användas i företagarens planering.

Förundersökningsområdet undersöktes med hjälp av bandgående grävmaskin. Schakten utgick från partiet inom förundersökningsområdet där fornlämningen är belägen och drogs sedan i syfte att avgränsa fornlämningen och följa upp anläggningar för att erhålla en så god bedömning av fornlämningens karaktär, tidsställning, utbredning, omfattning, sammansättning och komplexitet som möjligt. Ytor öppnades upp vid koncentrationer av anläggningar i syfte att fånga upp och undersöka strukturer som exempelvis långhus.

Figur 2. Förundersökningsområdet markerat på fastighetskartan. Skala 1:10 000

Samtliga sökschakt, anläggningar, fynd, detektorfynd och lösfynd på alven mättes in med hjälp av GPS med stor inmättningsprecision. Undersökta anläggningar grävdes, med några undantag, till hälften och dokumenterades på millimeterfilm. Schakt och anläggningar fotograferades med digitalkamera. All vidare dokumentation och fyndregistrering har utförts i Intrasis, med projektnamn *Vinberg2023190F*. Vidare digital bearbetning har därefter utförts i ArcGis.

Enligt länsstyrelsens direktiv i föreliggande remiss skulle påträffade fynd tas tillvara och registreras och denna strategi genomfördes. Ovanliggande matjord metalldetekterades av metalldetekteringsexpert Jonas Paulsson, Schultz Paulsson arkeologi AB (bilaga 3).

Kol som valdes ut för ¹⁴C-datering skickades först på vedartsbestämning, vilken utfördes av Amina Hilbert, SAU, (bilaga 6). ¹⁴C-datering utfördes av Beta Analytic Inc., Miami (bilaga 7). Osteologisk analys av påträffade brända ben utfördes av osteolog Astrid Lennblad, Lödöse museum (bilaga 4).

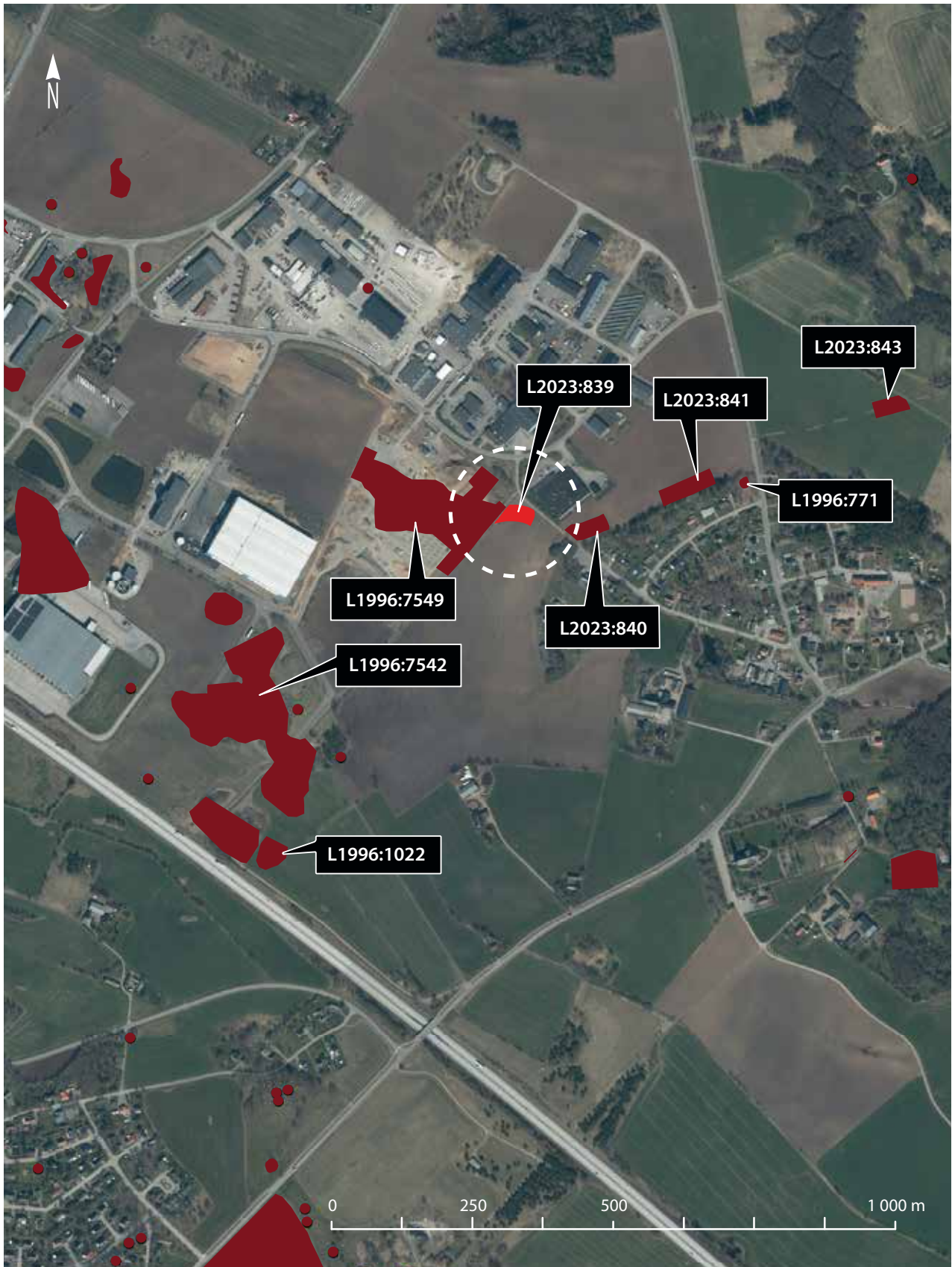
TOPOGRAFI OCH FORNLÄMNINGSMILJÖ

Förundersökningsområdet är beläget i stadsnära gammal åkermark, idag kraftigt berört av expansion av intilliggande industri- och verksamhetsmark. Förundersökningsområdet ligger i norra hörnet av en stor åker och gränsar i väster till gång- och cykelväg och i öster till Hällebergsvägen. Undergrunden består enligt SGU av isälvsediment och alven i schakten utgjordes av mycket fin gulbrun sand.

Fornlämningen är belägen i ett rikt fornlämningslandskap (figur 3). I det direkta närområdet finns flera utförda arkeologiska undersökningar. Direkt väster om L2023:839 undersöktes våren 2022 delar av fornlämningen L1996:7549 av Arkeologikonsult inför byggandet av en större logistikfastighet på platsen. Fornlämningen L1996:7549 identifierades i samband med en arkeologisk utredning 2013 (Hed Jakobsson 2014). Vidare kom fornlämningen att avgränsas under en förundersökning 2016 (Lindeberg 2016). Vid undersökningen 2022 påträffades hus och hyddor inom tre identifierade gårdslägen. Samtliga gårdslägen var belägna runt en omfattande utdikad våtmark. Bland de påträffade anläggningarna har hittills fyra huskonstruktioner identifierats. Dessa utgörs av ett mesulahus som troligtvis dateras till neolitikum, ett tvåskeppigt

hus som dateras till bronsålder, ett rännhus som ska dateras till tidig bronsålder och ett treskeppigt hus som troligtvis ska dateras till järnålder. Därutöver påträffades sju rundade hyddkonstruktioner som möjligtvis dateras till senneolitikum/tidig bronsålder. Husen och hyddorna fördelade sig i tre koncentrationer som tolkas utgöra tre rumsligt avskilda gårdslägen. Rännhuset innehöll ytterst få fynd som skulle kunna hjälpa till att datera konstruktionen. Enstaka fragment av förhistorisk keramik påträffades i rännorna och i den sydvästra gaveln på rännhuset påträffades enstaka fragment av brända ben. Den största fyndposten utgjordes av keramik som påträffats i kontexter som undersökts i och omkring till de tre gårdslägena. Enstaka fynd av bearbetad flinta framkom. Bland annat påträffades ett bifacialt bearbetat fragment av vad som tolkas utgöra skaftet av en flintdolk och rester av en flintmejsel. Det påträffades också avslag, några med retusch och enstaka spån av flinta. Majoriteten av dessa fynd påträffades i matjorden och saknar en säker rumslik anknytning (Norrgrén 2022).

Ytterligare några 100 meter åt sydsydväst har även L1996:7542 (Vinberg 151) och L1996:1022 (Vinberg 124) undersökts. År 2016 undersöktes de båda fornlämningarna som var belägna i öppen åkermark med cirka 90 meter avstånd från varandra. Båda fornlämningarna kännetecknas av samtida bebyggelser i yngre bronsålder och romersk järnålder. Inom L1996:1022 fanns ett långhus från tidig romersk järnålder som i relation till samtida bebyggelseämningar inom L1996:7542 tolkas ha utgjort en huvudgård. På L1996:1022 fanns även en mindre byggnad från yngre bronsålder, två fyrstolpshus och ansamlingar av härdar och gropar. Inom L1996:7542 påträffades ströfynd av flinta som visar på mänsklig närvaro under stenålderns äldre och mellersta del. Fem huvudsakliga bosättningsfaser konstaterades inom boplatzen. Tretton byggnadslämningar identifierades. Under senneolitikum anläggs ett tvåskeppigt hus, med offer av 315 sädeskorn deponerade i ett gavelstolphål. Under bronsålder byggs ett treskeppigt långhus som även det innehöll ett offer i form av keramikkräsl med sädeskorn nedsatt i ett takbärande stolphål. Under romersk järnålder utvecklas bebyggelsen till att omfatta två samtidigt existerande gårdar. Ett annorlunda inslag på boplatzen var två cirkelformade stolpbyggda byggnader som tolkas som förråd för foder, säd och annan stapelföda (Ängeby med flera 2019).

Figur 3. Ortofoto med närliggande fornlämningar. Skala 1:10 000

Femtio meter sydost om L2023:839 ligger L2023:840, en boplatz med dateringar till romersk järnålder och yngre bronsålder. Ytterligare några hundratalet meter österut finns fornlämningarna L2023:841 (ett vikingatida gravfält och förromerska boplatzlämningar) och L2023:843 (boplatz med dateringar till mellersta bronsålder, period III och IV och förromersk järnålder). Söder om den finns gravhög L1996:771.

Utöver dessa lokaler har flera arkeologiska utredningar och förundersökningar utförts under de senaste 30 åren i det närliggande landskapet (se bland annat Artelius 1994, Johansson m. fl. 2002, Aulin Häggström & Kalmar 2003, Carlie m. fl. 2004, Aulin Häggström 2004, Hed Jakobsson 2013, Sundin 2015 och Lindeberg 2016).

HISTORISK MARKANVÄNDING OCH KARTANALYS

På historiskt kartöverlägg (Vinbergs sn akt 44, år 1812) syns att fornlämningen är belägen i området mellan markerad utmark och vägen mot Vinbergs kyrkby. En mindre byggnad är belägen precis söder om det aktuella förundersökningsområdet. På flygfoton från 1960- och 70-talen syns att marken nyttjas som åkermark och att Hällebergsvägen precis öster om L2023:839 redan då har fått sin nuvarande sträckning.

UNDERSÖKNINGSPLANENS MÅLUPPFYLLELSE

Undersökningsplanens mål har uppfyllts. Den enda avvikelserna var att förundersökningsområdets sydöstra del hade såtts inom de sista 10 metrarna och därför drogs inga schakt där.

RESULTAT

Inom det 1700 m² stora förundersökningsområdet drogs fem förundersökningsschakt. Tre av dem var i dubbel skopbredd och två i enkel skopbredd och totalt har 395 m² alv frilagts i förundersökningschakten. Totalt 78 anläggningar framkom i schakten (figur 3). Anläggningarna utgörs av förhistoriska boplatzlämningar såsom stolphål (49), härdar (20) och gropar (9). Högst troligen kan flertalet stolphål knytas till treskeppiga (och möjligen tvåskeppiga) långhus. Koncentrationer av stolphål fanns i schakten i norra och södra delen av förundersökningsområdet. Härdarna låg spritt över förundersökningsom-

rådet, medan groparna förekom i den norra delen av förundersökningsområdet.

Fynden utgjordes av keramik (10 fyndposter), flinta (3) bränd lera (2), brända ben (1) och en liten bit slagg (1). Matjorden i förundersökningsområdet metalldetekterades och då påträffades efterreformatiska metallfynd (7) såsom knappar, sölja, beslag, mynt från 1805 och en liten bjällra. Keramikfynden påträffades främst vid undersökningen av stolphål. Både rödaktiga (oxiderade) och grå skärvor påträffades.

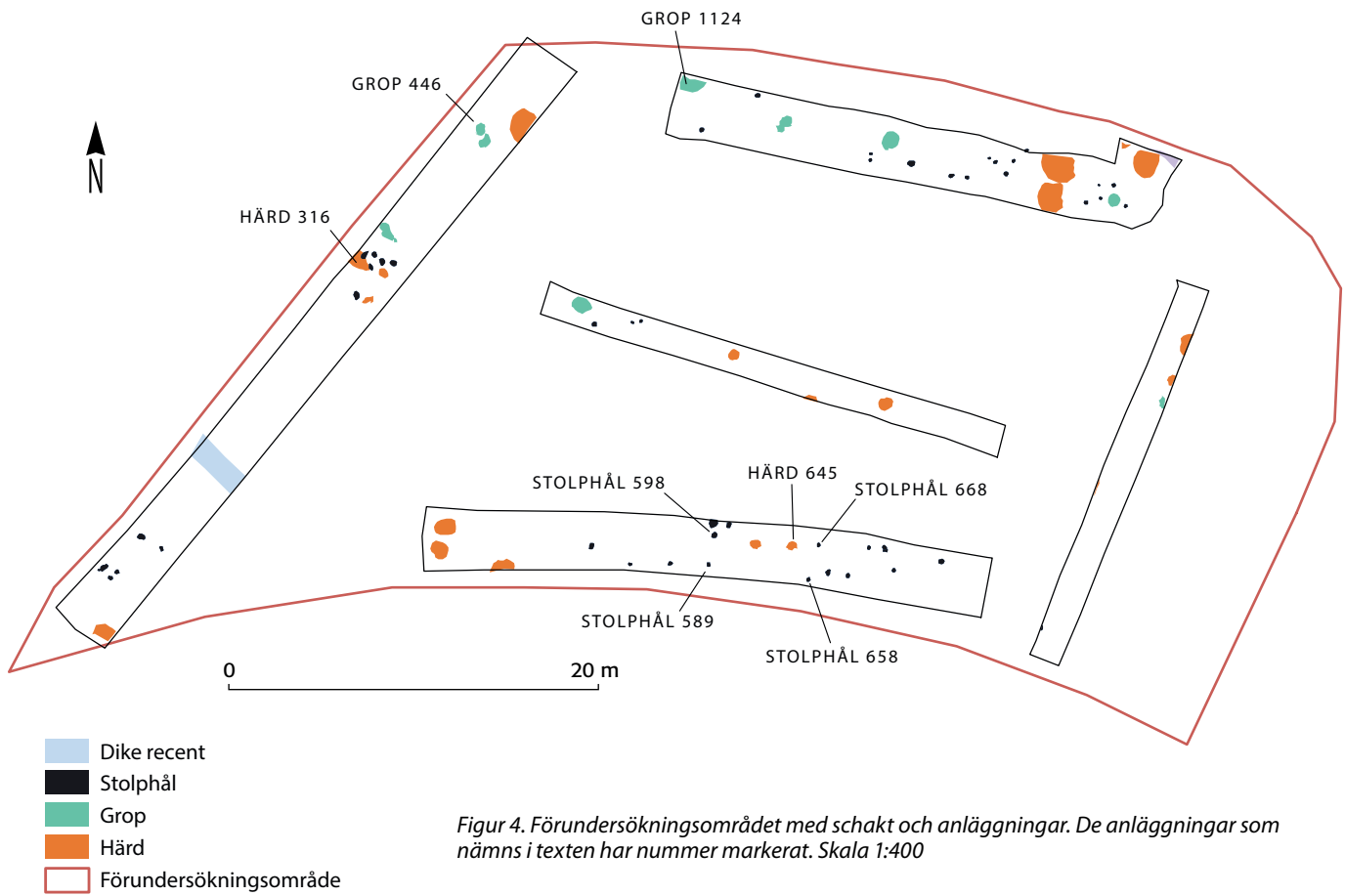
De undersökta härdarnas diameter varierar mellan 0,5–1,3 meter och flera innehåller skörbränd sten, förutom sot och träkol. Groparna mäter mellan 0,54–1,5 meter i längd och mellan 0,54–0,8 meter i bredd. Djupen varierade mellan 0,1–0,4 meter. Huvudsakligen utgjordes fyllningen av mörkgrå humös sand. Stolphålen som var den mest förekommande anläggningstypen mätte mellan 0,15–0,5 meter i diameter, varav lejonparten av de undersökta stolphålen hade en diameter på mellan 0,25–0,35 meter. Djupen varierade mellan 0,1–0,35 meter. Den stora merparten av stolphålen fyllningar var humösa i karaktär och mörka till färgen. Några var mer urlakade och torde spegla en variation i ålder på anläggningarna. Stolphålen 589 och 598 var lika varandra till karaktär och djup och skulle kunna utgöra ett takbärande par stolpar. Öster om dem i samma schakt finns stolphålen 658 och 668 med ungefärligt samma avstånd mellan varandra. Det undersökta stolphålet 658 uppvisade dock inte samma djup som de två västra.

Analyser och dateringar

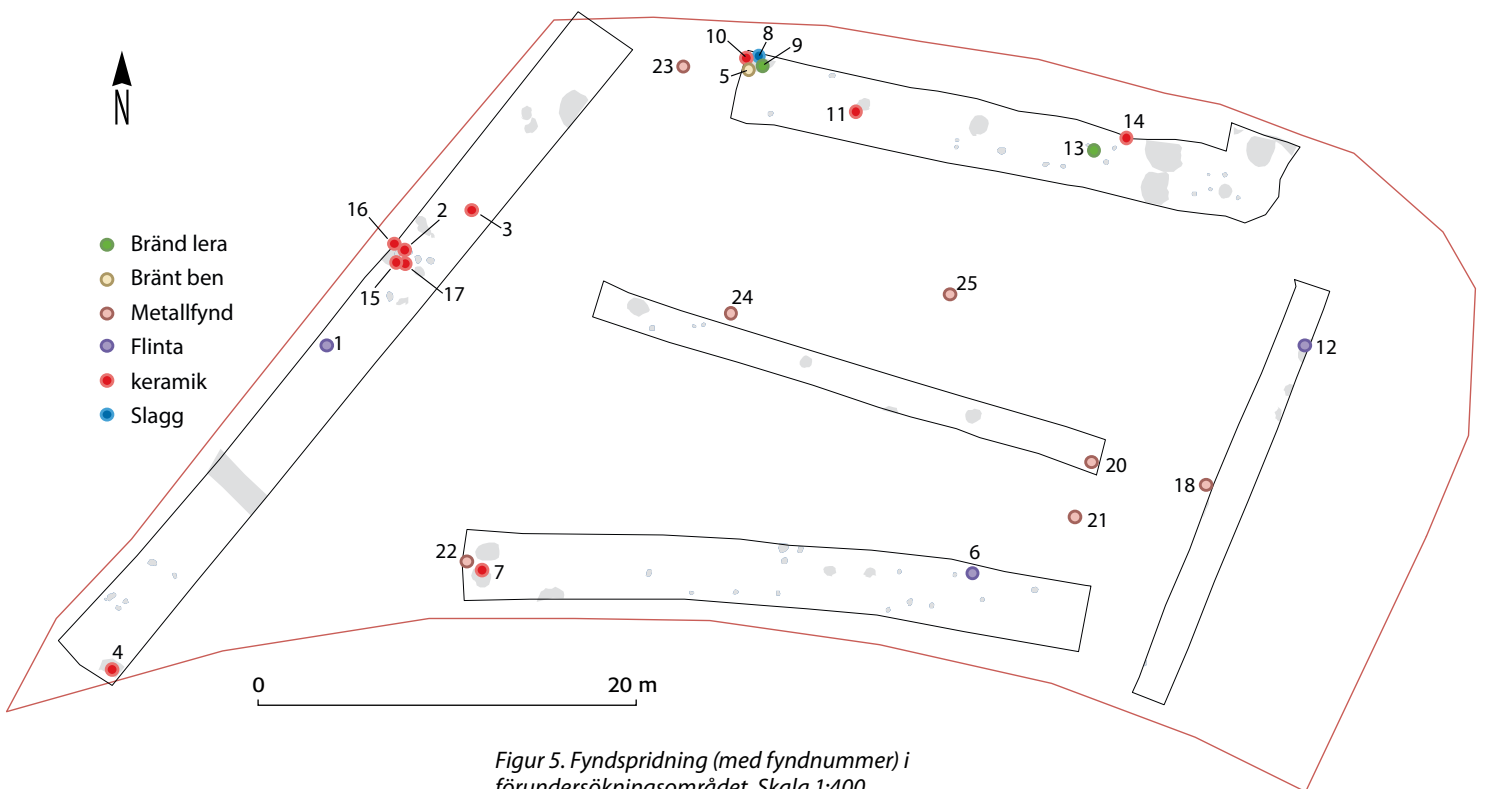
Träkolsprov samlades in i två härdar (316 och 645) och analyserades av vedartsanalytiker Amina Hilbert avseende vedart (bilaga 6). I härd 316 vedartsidentifierades kolbitarna som al (*Alnus* spp) och i härd 645 var samtliga kolbitar av björksläktet (*Betula* spp). Alträet i härd 645 daterades till yngre bronsålder (se tabell 1, Beta nr 678658, bilaga 7).

Jordprov insamlade i groparna 446 och 1124 analyserades avseende makrofossil av arkeobotaniker Jens Heimdahl (bilaga 5). I grop 446 påträffades förkolnat skalkorn, havre (sannolikt odlat), ospecificerat sädeskorn och ogräset småsnärjmåra. Heimdahl skriver i rapporten över makrofossilanalysen att inslagen av mineralsmältor och bränd lera i gropen, antyder att en lerklinad konstruktion bränts i närheten. Kanske

BOPLATSLÄMNING VID VINBERGS HED

Figur 4. Förundersökningsområdet med schakt och anläggningar. De anläggningar som nämns i texten har nummer markerat. Skala 1:400

Figur 5. Fyndspridning (med fyndnummer) i förundersökningsområdet. Skala 1:400

Kontext	Provnr	Material	Labnr	BP	Sigma 1	Sigma 2
645 Härd	1PK1331	Al	Beta - 678658	2490 +/- 30 BP	650–546 BC (45.9%) 696–664 BC (11.9%) 759–735 BC (10.4%)	775–514 BC (94.1%) 500–486 BC 1.3%)
446 Grop	1PM1377	Skalkorn	Beta-678659	2200 ± 30 BP	326–279 BC (30.5%) 233–199 BC (21.5%) 357–339 BC (11%) 257–246 BC (5.1%)	369–173 BC (95.4%)

Tabell 1. ¹⁴C-dateringar inom L2023:839.

ett hus, eller så är det spår av att lerklining utgjort en del av själva matlagingsanläggningen. Vid förundersökningen tolkades anläggningen som en möjlig lågtemperatursugn.

I grop 1124 fanns både spår av animalisk och vegetabilisk matlagning. Heimdahl skriver i rapporten att vegetabilerna utgjordes av havre samt skalvete (emmer- eller speltvete), en sammansättning som är typisk för äldre järnålder, men som också kan förekomma i andra tidsperioder. Även fröer av åkerogräs och ängsväxter påträffades. Den rikliga förekomsten av svinmålla kan här också tolkas som att den insamlats och processats som mat. I materialet finns också förkolnade basstamdelar och rottrådar som kan vara spår av brända torvor, och kanske kommer ängsväxterna från detta material. Möjligen är det fråga om en härdgrop som täckts av torvor för att värmen skall behållas i den. Även den rika förekomsten av mineralsmältor är värd att notera. Kanske är det spår av en lerklinad konstruktion som brunnit, till exempel ett hus, eller så kan det vara en konstruktion som hör samman med matlagningen, till exempel en lerklinad ugn av något slag (Heimdahl bilaga 5). Skalkornet i grop 446 daterades till förromersk järnålder (se tabell 1, Beta nr 678659, bilaga 7).

Osteologisk analys utfördes av osteolog Astrid Lennblad av de insamlade benen från grop 1124 (bilaga 4). Det analyserade materialet består uteslutande av brända ben och identifierades till nöt? och stort däggdjur. Lennblad skriver i den osteologiska rapporten att det är rimligt att anta att materialet är blandat av olika arter. En möjlig tolkning av gropen och benmaterialet är att själva gropen är en avfallsgrop och att benmaterialet slängts där vid olika tillfällen baserat på att det består av olika arter. I gropen hittades även keramikskärvor, bränd lera och liten bit slagg.

TOLKNINGSFÖRSLAG

Fornlämningen L2023:839 är en välbevarad boplatslämning med ett relativt rikt fyndmaterial.

De utförda ¹⁴C-dateringarna placerar den i tidsperioden yngre bronsålder till förromersk järnålder. Fornlämning L2023:839 är en anläggningstät och fyndrik fornlämning.

Några av groparna tolkas som möjliga lågtemperaturugnar och har troligen använts vid matlagning. Fornlämningen rymmer högst troligen ett eller flera treskeppiga (och möjligen tvåskeppiga) långhus. Koncentrationer av stolphål fanns i schakten i norra och södra delen av förundersökningsområdet. Fornlämningen ligger i den undersökta fornlämningen L1996:7549 södra förlängning och det är högst troligt att de tillsammans utgör del av en större sammanhängande förhistorisk boplat. Rapporten med resultaten av undersökningen som utfördes tidig vår 2022 är i skrivande stund inte färdigställd.

PLATSENS KUNSKAPSPOTENTIAL

Fornlämning L2023:839 är en både anläggningstät och fyndrik boplatslämning från yngre bronsålder och äldre järnålder med hög potential att ge viktiga bidrag till kunskapsuppbyggnaden om Vinbergs förhistoria. Tillsammans med resultaten från de undersökta fornlämningarna i närområdet kan en undersökning av L2023:839 bidra till svar på frågan om speciella delar av Vinbergshedsområdet har nyttjats under specifika tider. En undersökning av L2023:839 borde kunna ge goda svar på frågeställningar rörande ekonomi,ushållning och bebyggelse.

Figur 6. Översikt schakt 795 mot NV. Fotonr: 2023-118-6. Foto: Stina Teghede

ÅTGÄRDSFÖRSLAG

Kulturmiljö Halland förordar en arkeologisk undersökning av fornlämning L2023:839 inom hela den ytan som utgjordes av förundersökningsområdet (syns i figur 4). Fornlämning L2023:839 utgör en välbevarad boplatzlämning som hyser god potential att ge viktiga bidrag till kunskapsupbyggnaden om det förhistoriska landskapet mellan Vinberg kyrkby och Blackeberg.

REFERENSER

Artelius, Tore. 1994. *Långhus och keramikugn – boplatzlämningar från bronsålder och förromersk järnålder vid Blackeberg*. Arkeologiska resultat UV väst 1994:2

Aulin Häggström, Anna. 2004. *Tidigmedeltida grop-hus i Blackeberg*. UV Väst Daff 2004:1

Aulin Häggström, Anna & Kalmar, Gabriella. 2003. *En boplatz vid Falkenbergsmotet*. UV Väst Daff 2003:2

Carlie, Lennart. 2004. Interaktion i ett gränsområde – äldre kommunikationsstråk utmed Ätran. I: Carlie et al *Hällplatser i det förgångna. Landskap i förändring del 6*. Riksantikvarieämbetet, Hallands läns museer Landsantikvarien

Hed Jakobsson, A. 2013. *Arkeologisk utredning vid Tröinge-Vinberg*. Tröinge 6:4, Vinberg 3:1, Vinbergs socken, Falkenbergs kommun, Hallands län, Särskild arkeologisk utredning. Rapporter från Arkeologikonsult 2013:2743.

Johansson, Nils., Streiffert, Jörgen, Wranning, Per. (Red.). 2002. *Landskap i förändring, Volym 4*. Teknisk rapport från de arkeologiska undersökningarna av RAÄ 127:1-2 och fastigheten Tröinge 4:9, Vinbergs socken. Riksantikvarieämbetet/Landsantikvarien.

Lindeberg, Marta. 2016. *Förhistoria i Vinberg – Boplatzlämningar från stenålder till vikingatid inom Vinberg 1:3*, Vinbergs socken, Falkenbergs kommun, Hallands län. Arkeologisk förundersökning. Rapporter från arkeologikonsult 2016:2961.

Norrgrén, Hampus, 2022. *PM angående resultat från arkeologisk undersökning av fornlämningen L1996:7549, fastigheten Vinberg 1:3, Vinbergs socken, Falkenbergs kommun, Hallands län.* PM till länsstyrelsen efter slutförd undersökning. Arkeologikonsult Arkeologisk undersökning PM 2022:3567. Skrivelse.

Sundin, Lena. 2015. *Alla tiders förhistoria.* Arkeologisk förundersökning Vinberg, Falkenberg, Halland. Rapporter från Arkeologikonsult 2015:2790.

Ängeby, Streiffert och Munkenberg 2019. *Långhus, rundhus och grophus – förhistoriska boplatser i Vinberg* SHM Rapport 2019:3. Hallands län, Halland, Falkenbergs kommun, Vinbergs socken, Tröinge 6:4, Vinberg 151 och 124. Arkeologerna Statens historiska museer.

TEKNISKA OCH ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Länsstyrelsens beslutsnummer:	431-2299-2023
Eget diarienummer:	2023-190
Uppdragsgivare:	Vivab
Utförandetid:	13 juni och 19-20 juni 2023
Personal:	Mats Nilsson, Stina Tegnhed (projektledare), Hans Johansson (grävmaskinist Hule maskintjänst), Jonas Paulsson (metalldetektering)
Koordinatsystem:	Sweref 99 TM
Höjdsystem:	RH 2000
Läge:	Halland, Falkenbergs kommun, Vinbergs socken, Vinberg 2:100 L2023:839, Koordinater 6312523, 350168 (koordinater i sydvästra hörnet)
Undersökt:	148 löpmeter schakt i dubbel skopbredd. 396 m ²
Dokumentation:	Provgropar, schakt, anläggningar, lager mättes in med totalstation. Digital information finns tillgänglig i Intrasiprojektet Vinberg2023190F. Sektioner och planer dokumenterades på millimeterpapper. Ritningar har nummer HMAK 4566 och digitala fotografier har fotonummer 2023-118:1-11. Fynden förvaras på Hallands kulturhistoriska museum och allt övrigt material är arkiverat i Kulturmiljö Hallands arkiv
Fynd:	I väntan på fyndfördelning har fynden har preliminärt tilldelats accessionsnummer: VM300 098: 1-27
Prover:	Sparade prover är registrerade i fyndtabellen. Övriga prover är kastade
Datering:	Yngre bronsålder, förromersk järnålder

Intrasisid	Subclass	Undersökt	Undersökt andel	Längd	Bredd	Djup	Fyllning 1	Fyllning 2	Bränd lera	Kol	Sot	Stenskoning	Visas på ritning	Kommentar
495	Härd		0											
514	Härd	X	50	1,2	1,2	0,16	Gråbrun sotig humös sand	Kolsvart sotig sand, skörbr st		X	X		2	
531	Härd		0											
546	Stolphål	X	50	0,3	0,3	0,11	Gråbrun humös sand						2	
558	Stolphål	X	50	0,3	0,3	0,18	Gråbrun svagt humös sand						2	Sten i botten, urlakad.
579	Stolphål	X	50	0,25	0,25	0,21	Brungrå humös sand						2	
589	Stolphål	X	50	0,3	0,3	0,3	Mörkgråbrun humös sand						2	
598	Stolphål	X	50	0,27	0,27	0,25	Mörkbrungrå humös sand						2	Lik stolphål 589
608	Stolphål	X	50	0,4	0,4	0,35	Mörkbrungrå humös sand						2	Lik stolphål 589 och 598
620	Stolphål		0											
631	Härd	X	50	0,9	0,9	0,16	Matjord - gråbrun humös sand	Mörkgrå sot och skörbränd sten			X		2	
645	Härd	X	50	0,9	0,9	0,2	Svartgrå sotig sand, skörbr st			X	X		2	
658	Stolphål		0											
668	Stolphål	X	50	0,3	0,3	0,1	Gråbrun humös sand						2	
677	Stolphål	X	50	0,5	0,3	0,32	Mörkbrungrå humös sand						2	1 sten i fyllningen
692	Stolphål	X	50	0,36	0,36	0,33	Mörkbrungrå humös sand						2	
701	Stolphål	X	50	0,24	0,24	0,1	Gråbrun svagt humös sand						2	
710	Stolphål		0											
721	Stolphål	X	50	0,26	0,26	0,32	Mörkbrungrå humös sand						2	
732	Stolphål		0											
763	Härd		0											
789	Härd		0											
841	Stolphål	X	50	0,19	0,14	0,16	Mörkbrun humös sand						3	
851	Stolphål	X	50	0,19	0,19	0,18	Mörkbrun humös sand						3	
861	Stolphål		0											
870	Stolphål	X	50	0,25	0,22	0,27	Mörkbrun humös sand						3	
879	Stolphål	X	50	0,22	0,22	0,16	Mörkbrun humös sand			X			3	
890	Härd		0											
909	Härd		0											
929	Stolphål	X	50	0,3	0,2	0,22	Mörkbrun humös sand			X			3	
940	Stolphål	X	50	0,2	0,18	0,2	Mörkbrun humös sand			X			3	
950	Stolphål	X	50	0,2	0,2	0,2	Mörkbrun humös sand			X			3	
960	Stolphål	X	50	0,2	0,2	0,12	Brun humös sand		X				1	
969	Stolphål	X	50	0,2	0,2	0,11	Brun humös sand						1	
980	Stolphål	X	50	0,23	0,23	0,22	Mörkbrun humös sand						1	Spetsig form

BILAGA 1

Intrasisid	Subclass	Undersökt	Undersökt andel	Längd	Bredd	Djup	Fyllning 1	Fyllning 2	Bränd lera	Kol	Sot	Stenskoning	Visas på ritning	Kommentar
1001	Stolphål	X	50	0,26	0,22	0,21	Mörkbrun humös sand			X			1	
1023	Stolphål	X	50	0,33	0,18	0,24	Mörkbrun humös sand						1	
1038	Stolphål	X	50	0,21	0,13	0,14	Brun humös sand						1	
1049	Stolphål	X	50	0,15	0,15	0,08	Mörkbrun humös sand						1	
1059	Grop	X	50	1,3		0,4	Mörkgrå humös sand			X			1	
1077	Grop	X	50	1,35	0,8	0,25	Mörkgrå humös sand						1	
1102	Stolphål		0											
1113	Stolphål	X	50	0,2	0,2	0,1	Mörkgrå humös sand						1	
1124	Grop	X	50	1,5		0,27	Brunflammig humös sand	Mörkgrå humös sand, bränd lera	X	X			1	Fynd av ben, slagg och keramik
1140	Grop	X	50	1,2		0,13	Gråbrun siltig sand, enst sten						2	
1156	Stolphål	X	50	0,25	0,25	0,15	Brungrå humös sand						2	
1165	Stolphål	X	50	0,28	0,28	0,26	Mörkbrungrå humös sand						2	
1174	Stolphål	X	50	0,24	0,24	0,18	Mörkbrun humös sand						2	
1182	Härd	X	50	0,7	0,7	0,13	Skörbrända stenar	Gråbrun sotig humös sand			X		2	Stora stenar i
1197	Härd		0											
1206	Härd	X	50	0,8	0,8	0,16	Matjord i ytan	Skörbrända stenar, kol, sot		X	X		2	
1259	Härd		0											
1271	Härd	X	25	1,3		0,1	Svartgrå sotig sand, träkol.			X	X		2	
1279	Grop	X	50	0,54	0,54	0,27	Mörkbrun humös sand						2	Grop/stolphål?
1293	Härd		0											
1299	Stolphål	X	50	0,34		0,15	Mörkbrun grå humös sand		X				2	
1306	Stolphål		0											
1319	Stolphål	X	50	0,32	0,32	0,27	Mörkbrungrå humös sand						2	
1361	Grop	X	50	0,7	0,6	0,1	Mörkgrå humös sand			X			3	

Bilaga 2 Fyndlista

VM accessionsnummer: 300 098: 1–27

Landskap: Halland
 Kommun: Falkenberg
 Socken: Vinberg
 Fastighet: Vinberg 2:100
 Fornlämning: L2023:839

Arkeologisk förundersökning 2023

Fyndnummer	Subclass	Material	Sakord	Antal	Fragmenteringsgrad	Vikt (g)	Påträffas i. Anläggningsnummer	Anmärkning	X-koordinat	Y-koordinat	Höjd över havet (m)
1	Flinta GAM	Flinta	Avslag	1		2,4	Matjorden	Slagbula. Lösfynd matjord precis innan alven.	6312545,423	350184,762	27,13
2	Keramik Brorsson	Keramik	Kärl	1	Fragment	34,7	345	Grått gods, magring skiffer? Ytan stolphål 345	6312549,384	350188,681	27,336
3	Keramik Brorsson	Keramik	Kärl	1		10	Lösfynd på alv.	Oxiderat, del av kärl? föremål? Lösfynd på alven.	6312552,061	350191,88	27,341
4	Keramik Brorsson	Keramik	Kärl	1	Fragment	5,1	200	Mynningsdel. i härd 200	6312529,551	350174,22	28,58
5	Bränt ben	Ben		71	Fragment	30,5	1124	Osteologisk analys, I grop 1124. Art: Bos pch däggdjur	6312559,263	350205,847	28,33
6	Flinta GAM	Flinta		1		0,8	1319	Stolphål 1319	6312534,252	350216,45	27,705
7	Keramik Brorsson	Keramik	Kärl	1	Fragment	4,9	514	I ytan av härd 514	6312534,413	350192,376	28,257
8	Slagg GAL	Slagg	Slagg	1	Fragment	2,5	1124	Slagg? Sintrad lera? i grop 1124	6312559,352	350205,832	28,114
9	Bränd lera	Bränd lera		8	Fragment	42,4	1124	Klumpar, föremål? Lerklining? Grop 1124.	6312559,286	350205,959	28,12
10	Keramik Brorsson	Keramik	Kärl	15		48,2	1124	Spjälkade. Oxiderat, grovmagrat. Grop 1124	6312559,414	350205,637	28,084
11	Keramik Brorsson	Keramik	Kärl	1	Fragment	7,2	1077	Spjälkat, oxiderat. Grop 1077.	6312556,918	350210,744	28,282
12	Flinta GAM	Flinta		1		15	1259	I härd 1259.	6312545,42	350232,738	28,013
13	Bränd lera	Bränd lera	Lerklining	1	Fragment	11,8	960	Spår av avtryck. Stolphål 960.	6312555,016	350222,437	28,302
14	Keramik Brorsson	Keramik	Kärl	1	Fragment	2,8	929	Spjälkad. Stolphål 929	6312555,645	350224,022	28,268
15	Keramik Brorsson	Keramik	Kärl	1	Fragment	5,9	390	Spjälkat, oxiderat gods. Stolphål 390	6312550,077	350188,689	27,984
16	Keramik Brorsson	Keramik	Kärl	1	Fragment	5,2	356	Gråaktigt gods. Stolphål 356	6312550,358	350188,244	27,978
17	Keramik Brorsson	Keramik	Kärl	3	Fragment	18	345	Spjälkat. Samma magring som F2. AS 345	6312549,412	350188,407	27,997
18	Cu-leg	Koppar	Mynt	1	Fragment	1,6	Matjorden	Halvt kopparmynt. Detekteringsfynd matjord. Slitet	6312538,61	350227,907	

BILAGA 2

Fyndnummer	Subclass	Material	Sakord	Antal	Fragmenteringsgrad	Vikt (g)	Påträffas i. Anläggningsnummer	Anmärkning	X-koordinat	Y-koordinat	Höjd över havet (m)
20	Cu-leg	CU-leg	Knapp	1		6,1	Matjorden	Knapp,beslag? Efter ref. Hyska baktill. Detektering	6312539,701	350222,286	
21	Cu-leg	CU-leg	Knapp	1		3,2	Matjorden	Efter ref. Blommotiv. Hyska bak. Detekteringsfynd.	6312537,027	350221,467	
22	Cu-leg			1		1,6	Matjorden	Metall. Bjällra. Efter ref. Detekteringsfynd	6312534,844	350191,617	
23	Cu-leg	CU-leg	Beslag	1	Fragment	1,4	Matjorden	Bandformigt, invikta kanter. Detektering. 18x18 mm	6312559,129	350202,258	
24	Cu-leg	CU-leg	Sölja	1		9,5	Matjorden	Efter ref. Detekteringsfynd matjord. 31x27 mm	6312547,014	350204,605	
25	Cu-leg	Koppar	Mynt	1	Intakt	1,6	Matjorden	Mynt 1/12 skilling 1805. Detekteringsfynd matjord.	6312547,941	350215,355	
26	Träkol, björk	Björk	Vedartsprov	1			316	Analyserat träkolsprov 1PK1316.316. Utplockat för 14C-datering, björk.	6312549,76	350187,86	27,97
27	Förkolnat emmer/speltvete	Emmer/spelt	Makro-fossilprov	1			1124	Analyserat jordprov. Utplockat för datering.	6312559,63	350206,05	28,12

Bilaga 3 Metalldetekteringsrapport Jonas Paulsson Schulz Paulsson Arkeologi AB

Metalldetekteringsrapport

**Undersökning med metalldetektor i samband med arkeologisk förundersökning
berörande fornlämning RAÄ L2023:839, Vinbergs socken, Falkenbergs kommun,
Hallands län**

Metalldetektormodell som användes: XP DEUS 11”

Undersökningen:

Arbetsmetod och utförande:

En systematisk metalldetektering utfördes. Ploglagret avsöktes från ytan inom i princip hela undersökningsområdet.

Vid avsökningarna av matjorden negligerades generellt utslag från järnföremål medan alla andra kontrollerades. Metallföremål som med säkerhet kunde tillföras tiden före 1850 eller med osäkerhet kunde dateras i fält togs upp och mättes in. Metallföremål som med säkerhet kunde bestämmas till senare tid (d.v.s. efter 1850) tillvaratogs inte.

Fältarbetet utfördes den 16/7 2023

Detekteringssituationen: (fysiska faktorer som påverkar detekteringsresultatet) –

Vid undersökningstillfället fanns på den undersökta ytan igenlagda schakt från de arkeologiska undersökningarna och i övrigt öppen jord med lite vegetation i den centrala delen.

Arbetet utfördes vid meteorologiskt gynnsamma förhållanden.

Jonas Paulsson (Arkeolog och metalldetekteringsspecialist)

Schulz Paulsson Arkeologi AB

Telefon: 0701733223

E-post: sp.arkeologi@gmail.com

Bilaga 4 Osteologisk analys, Astrid Lennblad Lödöse Museum

BRÄNDA BEN FRÅN BOPLATSLÄMNING

L2023:839

OSTEOLOGISK RAPPORT 2023:9

Författare: Astrid Lennblad,
Lödöse museum,
Förvaltningen för kulturutveckling

Lödöse museum
Museivägen 1
463 71 Lödöse

www.lodosemuseum.se

Brända ben från boplatzlämning L2023:839
Osteologisk rapport 2023:9
Författare: Astrid Lennblad, Lödöse museum, Förvaltningen för kulturutveckling

Innehållsförteckning

Inledning och material.....	3
Syfte och frågeställning.....	3
Metod.....	3
Artidentifikation	3
Förbränningstemperatur.....	4
Resultat och sammanfattning	5
Litteratur	6
Bilaga	6

Inledning och material

Den osteologiska analysen har gjorts på uppdrag av Kulturmiljö Halland. Benmaterialet påträffades vid en förundersökning av en förhistorisk boplatzlämning, L2023:839.

Det analyserade materialet består uteslutande av brända ben, 71 fragment, 30,5 gram, och tillhör enbart en fyndpost. Av detta har 5 fragment, 9,9 gram, identifierats till art och benelement. Identifieringsprocenten ligger således på 6,5% beräknat på antal och 32,5% beräknat på vikt. Fragmentstorleken varierade mellan 3–51,2 millimeter. Tillsammans med benmaterialet fanns även 1 bit bränd lera som återsänts till Kulturmiljö Halland tillsammans med benmaterialet.

Den osteologiska analysen av benmaterialet har utförts av Astrid Lennblad, arkeolog och osteolog vid Lödöse museum.

Syfte och frågeställning

Analysens främsta syfte har varit att i möjligaste mån identifiera benmaterialet till art och benelement. Detta för att kunna diskutera vad benmaterialet symboliserar, det vill säga är det matavfall, slaktavfall eller något annat. Benmaterialet har även studerats utifrån vilka förbränningstemperaturer materialet har utsatts för, för att kunna bidra med information kring aktiviteter på boplatzen.

- Vilka djurarter går att identifiera i materialet? Finns det även mänskliga kvarlevor bland materialet?
- Går det att knyta materialet till matavfall eller vad är det för slags material?

Metod

Den osteologiska analysen har i stort utförts enligt de metoder som utarbetades av Nils-Gustav Gejvall (1947, 1948, se också exempelvis Jonsson 2005). Bedömning av förbränningstemperaturen har utförts enligt Holcks (1997) schema. Benmaterialet har vägts, räknats, volymbestämts och mätts, måtten avser fragmentens största mått (millimeter). Dessa kvantitativa metoder syftar främst till att ge en uppfattning om materialets utseende och fragmenteringsgrad.

Inget mänskligt material har påträffats bland benen varför inga metoder för köns- och åldersbedömning redogörs för här.

Artidentifikation

För att kunna göra en säker artidentifikation av ett osteologiskt material studerar man benens morfologi för att försöka hitta artspecifika karaktärer. När man studerar brända ben saknas ofta dessa karaktärer helt eller delvis beroende på materialets kvalitet. När de morfologiska karaktärerna saknas kan man i stället använda sig av en sekundär metod för att identifiera arter bland benmaterialet. Då studerar man nervkanalernas storlek i rörbenens cortex i mikroskop (histologisk bedömning) vilket kan ge en uppfattning om vilken/vilka djurarter som finns i materialet. (Holck 1987:170f)

Man kan även studera rörbenens ytskikt, både insidan och utsida. Rörbenets yttre yta är ofta "strimmig" eller "fibrig" på ett karaktäristiskt sätt på människoben, medan djurben är slätare. På insidan av rörbenet, mörghålan, har människan ben oftast en ojämn yta med många lister, medan djurbenen generellt är slätare. (se tex Holck 1987).

Förbränningstemperatur

För att göra en bedömning av förbränningstemperatur i benmaterial studeras vilka förändringar benmaterialet uppvisar samt vilka färger materialet har fått som en följd av förbränningen. Utifrån detta kan man få en uppfattning om hur hårt bränt materialet är samt om hela materialet verkar ha utsatts för samma temperatur eller om man kan påvisa skillnader inom materialet.

Tabell 1, Översikt av förändringarna i ben och tänder vid olika förbränningstemperaturer (Holck 1997).

Förbrännings-grad	Temperatur (°C)	Förändringar i benet
0	100	Verkar obränt. Obetydliga förändringar i benen och i tänderna, ingen förändring av betydelse.
	200	Små förändringar i ytskiktet på ben och tänder. Reduktion av kollagen mängden. Färgen: grå/svart.
1	300	Vikt- och volymminskning. Kollagenet är helt förstört.
	400	Benstrukturen blir mindre solid och det bildas mikroskopiska sprickor i ytskiktet, även tänderna får små sprickor.
2	500	Benet deformeras, större mikroskopiska sprickor ses i benen. Färgen: gråaktig.
	600	Ytterligare makro- och mikroskopisk fragmentering av benet ytskikt. Färgen: ljusgrå.
	700	Ytterligare reduktion av volymen.
3	800	Ytterligare minskning och deformation av benen. Tändernas dentin smälter och kristalliseras. Färgen: vit/grå.
	900	Kraftig deformation av benets ytskikt.
	1 000	Färgen vit, kritaktig.
4	1 100	
	1 200	Fullständig förstörelse av mikrostrukturen i ben och tänder.

Resultat och sammanfattning

Sammanfattning

Vikt: 30,5 gram

Antal fragment: 71

Identifierade arter: Nöt? & däggdjur

Beskrivning av materialet

Någorlunda hårt bränt grått-vitt och något kritaktigt.

Förbränningsgraden motsvarar Holks (1997) grad 2–3, vilket ger en förbränningstemperatur på 500–1 000 °.

Identifierat till art och benelement: Över- eller underkäke (*maxilla* eller *mandibula*) (3 fragment) och rörben (*ossa longa*) (2 fragment) från stort däggdjur, sannolikt från nöt (*bos taurus*) eller möjligen från älg (*alces alces*), figur 1.

Figur 1. Brända ben från stort däggdjur, sannolikt nöt. Till vänster över- eller underkäke, till höger rörbensfragment. Foto: Astrid Lennblad.

Utöver dessa 5 fragment identifierades revbensfragment (*costae*) (6 fragment) och ytterligare rörbensfragment (6 fragment), figur 2. Dessa har enbart artbedömts som däggdjur. Resterande 54 fragment är oidentifierade. Det finns dock bland dessa fragment ingen antydning till mänskliga kvarlevor eller ben från fisk eller fågel så även dessa är sannolikt från däggdjur.

Figur 2. Resterande brända benfragment. Till vänster revbensfragment, i mitten rörbensfragment och till höger ej identifierat material. Foto: Astrid Lennblad.

Det påträffade benmaterialet i en grop, 1124, består uteslutande av brända ben och det finns ingen antydning till mänskliga kvarlevor bland fragmenten. Tillsammans med benmaterialet fanns även en bit bränd lera. I gropen i övrigt påträffades keramikskärvor, bränd lera och en liten bit slagg.

Utifrån det som identifierats till art, stort däggdjur och enbart däggdjur så är det rimligt att anta att materialet är blandat av olika arter. En möjlig tolkning av gropen och benmaterialet är att själva gropen är en avfallsgrop och att benmaterialet slängts där vid olika tillfällen baserat på att det består av olika arter.

Litteratur

Gejvall, N-G.

-1947. Bestämning av brända ben från forntida gravar. *Fornvännen* 42: 39–47. Stockholm.

-1948. II. Antropologisk del. Bestämning av de brända benen från gravarna I Horn. I: Sahlström, K. E. & Gejvall, N-G. *Gravfältet på kyrkbacken i Horns socken, Västergötland*. Stockholm.

Holck, P.

-1987. *Cremated bones: A Medical-anthropological Study of an Archaeological Material on Cremation Burials*. Utgåva 1, Antropologiske skrifter. University of Oslo.

-1997. *Cremated bones. A Medica- anthropological Study of an Archaeological Material on Cremation Burials*. Utgåva 3, Antropologiske skrifter. University of Oslo.

Sigvallius, B.

-1994. Funeral pyres. Iron age cremation in North Spånga. Theses and papers in osteology 1. Stockholm. Diss. Samuelsson 2015).

Bilaga

Bilaga 1.

VM-nr	Fyndnr:	Art	Volym (dl)	Vikt (g)	Antal	Fragmentstorlek (mm)	Identifierade benelement (antal fragment)	Förbränningsgrad (°C)	Övriga observationer
VM300098:5	1FB1318.1124	Bos?	0,1	9,9	5	17,4–34,9	Mand/max (3), ossa longa (2)	2–3	Mycket stora och kraftiga fragment, kan även vara älg.
VM300098:5	1FB1318.1124	Däggdjur	0,3	20,6	66	3–51,2	Costae (6), ossa longa (6)	2–3	Majoriteten brända i 3, enstaka insidor 2. Däggdjur i storlek får/get eller sus
Totalt:			0,4	30,5	71				

Bilaga 5 Makrofossilanalys, Jens Heimdahl Arkeologerna

Makroskopisk analys av jordprover från Vinbergs sn, Halland, L2023:839

Teknisk rapport

Jens Heimdahl, Arkeologerna 2023-11-10

Bakgrund och syfte

Under en arkeologisk förundersökning av en förhistorisk boplats, L2023:839, i juni/juli 2023 (projekt 12 339). Här insamlades två prover ur två gropar för analys av makroskopiskt innehåll med fokus på växtrester. Målsättningen med analysen var att söka efter makrofossilt innehåll som kan bidra till tolkningen och förståelsen av lämningarna.

Metod och källkritik

Inkomna till laboratoriet floterades proverna och därefter våtsiktades de i siktar med minsta maskstorlek om 0,25 mm. Identifieringen av materialet skedde under ett stereomikroskop med 7–100 gångers förstoring. I samband med bestämningarna utnyttjades litteratur (främst Jacomet 2006 och Cappers m.fl. 2012) samt referenssamlingar av recenta fröer. Den makroskopiska analysen har främst behandlat växtmakrofossil (som inte är ved eller träkol), men även smältor, ben mm har eftersökts och kvantifierats.

Jorden som proverna insamlats ifrån karakteriserades i samtliga fall av spår efter en levande förna i form av rotträdar och fröbank, samt grävande djur som maskar och leddjur. Materialet i jorden har sålunda varit utsatt för småskalig omrörning till följd av bioturbation, där yngre material blandats med äldre under lång tid. På grund av detta har endast förkolnade växtmaterial innefattats i analysen. Det förkolnade materialet i provet kan huvudsakligen antas tillhöra anläggningarnas brukningstid.

Analysresultat

I resultattabellen har en del av materialet (det som inte är förkolnade fröer och frukter) kvantifierats enligt en grov relativ skala 1–3 prickar, där 1 prick innebär förekomst av enstaka (ca 1–5 st) fragment i hela provet. 2 prickar innebär att materialet är vanligt – att det i stort sett hittas i alla genomletningar av de subsamlingar som görs. 3 prickar innebär att materialet är så vanligt att de kan sägas vara ett av de dominerande materialen i provet och man hittar det var man än tittar.

Vinberg sn, boplatzlämning		Projekt	L2023:839	
		PM	1376	1377
		A	1125	446
		Kontext	Gropar	
		Volym (l)	3,2	3
Fragmenterade material	Förkolnade vedartade växter	Träkol	•••	••
	Förkolnade örtartade växter	Basstamdelar och rottrådar	••	•
	Köksavfall	Rotknöl	•	•
		Brända ben	•	
	Övrigt	Bränd lera		•
		Mineralsmältor	•••	•
Förkolnade fröer/frukter				
Äng	Knaggelstarr-typ	<i>Carex flava</i> -type	1	
	Blankstarr-typ	<i>Carex otrubae</i> -type	1	
Ogräs	Svinmålla-typ	<i>Chenopodium album</i> -type	8	
	Hamp-/pipdån	<i>Galeopsis tetrahit/bifida</i>	1	
	Småsnärjmåra	<i>Galium spurium</i>		2
	Pilört	<i>Persicaria laphatifolium</i>	6	
Odlat	Havre (sannolikt odlat)	<i>Avena cf. sativa</i>	2	1
	Sädeskorn (ospec.)	Cerealiea indet.		1
	Skalkorn	<i>Hordeum vulgare</i> ssp. <i>vulgare</i>		1
	Emmer-/Speltvete	<i>Triticum dicoccum/spelta</i>	1	

Diskussion

Bägge groparna innehåller tydliga spår av matlagning. Det kan röra sig om grophärdar eller så består fyllnaden av material från andra matlagingsanläggningar.

PM 1376: Grop A1125

I denna grop fanns både spår av animalisk och vegetabilisk matlagning. Vegetabilierna utgjordes av havre samt skalvete (emmer- eller speltvete), en sammansättning som är typisk för äldre järnålder, men som också kan förekomma i andra tidsperioder. Även fröer av åkerogräs och ängsväxter påträffades. Den rikliga förekomsten av svinmålla kan här också tolkas som att den insamlats och processats som mat. I materialet finns också förkolnade basstamdelar och rottrådar som kan vara spår av brända torvor, och kanske kommer ängsväxterna från detta material. Möjligen är det fråga om en härdgrop som täckts av torvor för att värmen skall behållas i den. Även den rika förekomsten av mineralsmältor är värd att notera. Kanske är det spår av en lerklinad kosntruktion som brunnit, till exempel ett hus, eller så kan det vara en konstruktion som hör samman med matlagningen, till exempel en lerklinad ugn av något slag.

PM 1377: Grop A446

I denna grop påträffades förkolnad säd i form av havre och skalkorn, en sammansättning som är typisk för järnåldern eller senare tid. Andra inslag i gropens innehåll är mineralsmältor och bränd lera antyder att en lerklinad konstruktion bränts i närheten. Kanske ett hus, eller så är det spår av att lerklining utgjort en del av själva matlagingsanläggningen.

Referenser

- Cappers, R. T. T., Neef, R. & Bekker, R- M. 2012: *Digital atlas of economic plants*. Groningen Archaeological Studies vol 9. Groningen
- Jacomet, S., 2006: *Identification of cereal remains from archaeological sites*. 2nd edition. IPAS Basel University. Basel

Bilaga 6 Vedartsanalys, Amina Hilbert VEDART

L2023:839 i Vinbergs sn, Falkenbergs kommun, Halland län.

VEDART analysrapport 2023:14

Uppdragsgivare: Stina Tegnhed, Kulturmiljö Halland

Analyserat av Amina Hilbert, september 2023

VEDART analysrapport 2023:14

Arbetet omfattar 2 kolprov från fornlämning L2023:839 i Vinbergs sn, Falkenbergs kommun, Halland län. I analysen vedartsidentifierades kol av al och björk.

Kolprov PK1331.645 (Härd)

Provpåsen innehöll två förkolnade bitar, dessa var båda av alsläktet (*Alnus* spp.). Båda bitarna var förvridna i de anatomiska strukturerna då de var en del av en förgrening i trädet. Tydliga tecken på röta förekom, det fanns även tecken på att virket var utsatt för tryck (pressats) efter rötan påbörjats. Detta kan indikera att de legat ett tag på marken innan det användes som ved för eldning. Alved brinner mycket långsamt och har lågt bränslevärde, men det är bra vid exempelvis grillning av mat. Ett prov för ¹⁴C-analys plockades ut, alen kan ha en maxålder på ca 120–200 år.

Kolprov PK1316.316 (Härd)

Provpåsen innehöll sju kolbitar, samtliga var av björksläktet (*Betula* spp.). Björk är ett bra virke för eldning då det har ett högt bränslevärde. Ett prov för ¹⁴C-analys plockades ut, björken kan ha en maxålder på upp till 300 år.

Analysresultat

ProvID	Provmängd	Analyserad mängd	Anläggningstyp	Trädslag	Utplockat för ¹⁴ C-dat.	Kommentar
PK1331.645	0,724 g 2 bitar	0,724 g 2 bitar	Härd	Al 2 bitar	141 mg	Tecken på röta och pressat virke. Kommer från en förgrening i trädet.
PK1316.316	1,635 g 7 bitar	1,635 g 7 bitar	Härd	Björk 7 bitar	370 mg	

Referenser

Hather, J. G. 2000. *The identification of the Northern European woods: a guide for archaeologists and conservators*. London: Archetype.

Holmåsen, I. 1989. *Träd och buskar: Nordeuropas vildväxande arter*. 2. uppl. Stockholm: Interpublishing.

Schweingruber, F. H. 1990. *Microscopic wood anatomy: structural variability of stems and twigs in recent and subfossil woods from Central Europe*. 3rd ed. Birmensdorf, Swiss Federal Research Institute WSL.

Bilaga 7 ¹⁴C-analys, Beta Analytic inc.

Beta Analytic, Inc.
4985 SW 74th Court
Miami, FL 33155 USA
Tel: 305-667-5167
Fax: 305-663-0964
info@betalabservices.com

ISO/IEC 17025:2017-Accredited Testing Laboratory

November 20, 2023

Mrs. Stina Tegnhed
Kulturmiljo Halland
Hallands kulturhistoriska museum
Tollsgatan 7
Halmstad, SE-302 32
Sweden

RE: Radiocarbon Dating Results

Dear Mrs. Tegnhed,

Enclosed are the radiocarbon dating results for two samples recently sent to us. As usual, the method of analysis is listed on the report with the results and calibration data is provided where applicable. The Conventional Radiocarbon Ages have all been corrected for total fractionation effects and where applicable, calibration was performed using 2020 calibration databases (cited on the graph pages).

The web directory containing the table of results and PDF download also contains pictures, a cvs spreadsheet download option and a quality assurance report containing expected vs. measured values for 3-5 working standards analyzed simultaneously with your samples.

Reported results are accredited to ISO/IEC 17025:2017 Testing Accreditation PJLA #59423 standards and all chemistry was performed here in our laboratory and counted in our own accelerators here. Since Beta is not a teaching laboratory, only graduates trained to strict protocols of the ISO/IEC 17025:2017 Testing Accreditation PJLA #59423 program participated in the analyses.

As always Conventional Radiocarbon Ages and sigmas are rounded to the nearest 10 years per the conventions of the 1977 International Radiocarbon Conference. When counting statistics produce sigmas lower than +/- 30 years, a conservative +/- 30 BP is cited for the result unless otherwise requested. The reported d13C values were measured separately in an IRMS (isotope ratio mass spectrometer). They are NOT the AMS d13C which would include fractionation effects from natural, chemistry and AMS induced sources.

When interpreting the results, please consider any communications you may have had with us regarding the samples.

Thank you for prepaying the analyses. As always, if you have any questions or would like to discuss the results, don't hesitate to contact us.

Sincerely,

A handwritten signature in black ink, appearing to read "R.E. Hatfield". Below the signature, the text "Digital signature on file" is printed in a small font.

Ronald E. Hatfield President

Beta Analytic, Inc.
 4985 SW 74th Court
 Miami, FL 33155 USA
 Tel: 305-667-5167
 Fax: 305-663-0964
info@betalabservices.com

ISO/IEC 17025:2017-Accredited Testing Laboratory

REPORT OF RADIOCARBON DATING ANALYSES

Stina Tegnhed

Report Date: November 20, 2023

Kulturmiljo Halland

Material Received: October 30, 2023

Laboratory Number	Sample Code Number	Conventional Radiocarbon Age (BP) or Percent Modern Carbon (pMC) & Stable Isotopes	
-------------------	--------------------	---	--

Beta - 678658

1PK1331.645

2490 +/- 30 BP

IRMS $\delta^{13}C$: -29.1 o/oo

(94.1%)

775 - 514 cal BC

(2724 - 2463 cal BP)

(1.3%)

500 - 486 cal BC

(2449 - 2435 cal BP)

Submitter Material: Charcoal

Pretreatment: (charred material) acid/alkali/acid

Analyzed Material: Charred material

Analysis Service: AMS-Standard delivery

Percent Modern Carbon: 73.35 +/- 0.27 pMC

Fraction Modern Carbon: 0.7335 +/- 0.0027

D14C: -266.53 +/- 2.74 o/oo

$\Delta^{14}C$: -272.98 +/- 2.74 o/oo (1950:2023)

Measured Radiocarbon Age: (without d13C correction): 2560 +/- 30 BP

Calibration: BetaCal4.20: HPD method: INTCAL20

Results are ISO/IEC-17025:2017 accredited. No sub-contracting or student labor was used in the analyses. All work was done at Beta in 4 in-house NEC accelerator mass spectrometers and 4 Thermo IRMSs. The "Conventional Radiocarbon Age" was calculated using the Libby half-life (5568 years), is corrected for total isotopic fraction and was used for calendar calibration where applicable. The Age is rounded to the nearest 10 years and is reported as radiocarbon years before present (BP), "present" = AD 1950. Results greater than the modern reference are reported as percent modern carbon (pMC). The modern reference standard was 95% the ^{14}C signature of NIST SRM-4990C (oxalic acid). Quoted errors are 1 sigma counting statistics. Calculated sigmas less than 30 BP on the Conventional Radiocarbon Age are conservatively rounded up to 30. $d^{13}C$ values are on the material itself (not the AMS $d^{13}C$). $d^{13}C$ and $d^{15}N$ values are relative to VPDB. References for calendar calibrations are cited at the bottom of calibration graph pages.

Beta Analytic, Inc.
 4985 SW 74th Court
 Miami, FL 33155 USA
 Tel: 305-667-5167
 Fax: 305-663-0964
info@betalabservices.com

ISO/IEC 17025:2017-Accredited Testing Laboratory

REPORT OF RADIOCARBON DATING ANALYSES

Stina Tegnhed

Report Date: November 20, 2023

Kulturmiljo Halland

Material Received: October 30, 2023

Laboratory Number	Sample Code Number	Conventional Radiocarbon Age (BP) or Percent Modern Carbon (pMC) & Stable Isotopes	
-------------------	--------------------	---	--

Beta - 678659

1PM1377.446

2200 +/- 30 BP

IRMS $\delta^{13}C$: -23.6 o/oo

(95.4%)

369 - 173 cal BC

(2318 - 2122 cal BP)

Submitter Material: Seeds

Pretreatment: (plant material) acid/alkali/acid

Analyzed Material: Plant material

Analysis Service: AMS-Standard delivery

Percent Modern Carbon: 76.04 +/- 0.28 pMC

Fraction Modern Carbon: 0.7604 +/- 0.0028

D14C: -239.57 +/- 2.84 o/oo

$\Delta^{14}C$: -246.26 +/- 2.84 o/oo (1950:2023)

Measured Radiocarbon Age: (without d13C correction): 2180 +/- 30 BP

Calibration: BetaCal4.20: HPD method: INTCAL20

Results are ISO/IEC-17025:2017 accredited. No sub-contracting or student labor was used in the analyses. All work was done at Beta in 4 in-house NEC accelerator mass spectrometers and 4 Thermo IRMSs. The "Conventional Radiocarbon Age" was calculated using the Libby half-life (5568 years), is corrected for total isotopic fraction and was used for calendar calibration where applicable. The Age is rounded to the nearest 10 years and is reported as radiocarbon years before present (BP), "present" = AD 1950. Results greater than the modern reference are reported as percent modern carbon (pMC). The modern reference standard was 95% the ^{14}C signature of NIST SRM-4990C (oxalic acid). Quoted errors are 1 sigma counting statistics. Calculated sigmas less than 30 BP on the Conventional Radiocarbon Age are conservatively rounded up to 30. $d^{13}C$ values are on the material itself (not the AMS $d^{13}C$). $d^{13}C$ and $d^{15}N$ values are relative to VPDB. References for calendar calibrations are cited at the bottom of calibration graph pages.

BetaCal 5.0

Calibration of Radiocarbon Age to Calendar Years

(High Probability Density Range Method (HPD): INTCAL20)

(Variables: $\delta^{13}\text{C} = -29.1$ o/oo)

Laboratory number **Beta-678658**

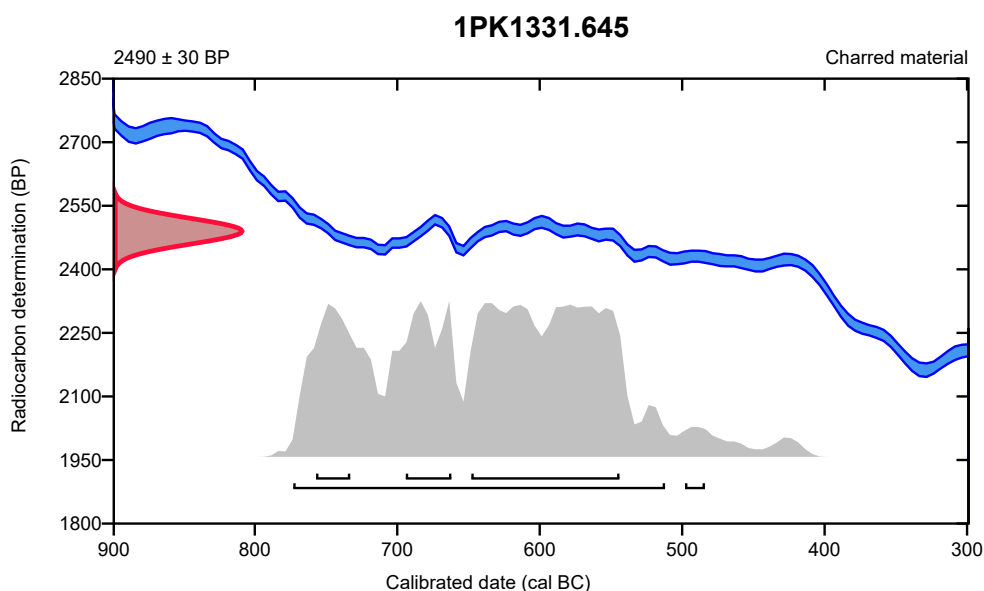
Conventional radiocarbon age **2490 ± 30 BP**

95.4% probability

(94.1%)	775 - 514 cal BC	(2724 - 2463 cal BP)
(1.3%)	500 - 486 cal BC	(2449 - 2435 cal BP)

68.2% probability

(45.9%)	650 - 546 cal BC	(2599 - 2495 cal BP)
(11.9%)	696 - 664 cal BC	(2645 - 2613 cal BP)
(10.4%)	759 - 735 cal BC	(2708 - 2684 cal BP)

Database used
INTCAL20

References

References to Probability Method

Bronk Ramsey, C. (2009). Bayesian analysis of radiocarbon dates. *Radiocarbon*, 51(1), 337-360.

References to Database INTCAL20

Reimer, et al., 2020, *Radiocarbon* 62(4):725-757.

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com

BetaCal 5.0

Calibration of Radiocarbon Age to Calendar Years

(High Probability Density Range Method (HPD): INTCAL20)

(Variables: d13C = -23.6 o/oo)

Laboratory number Beta-678659

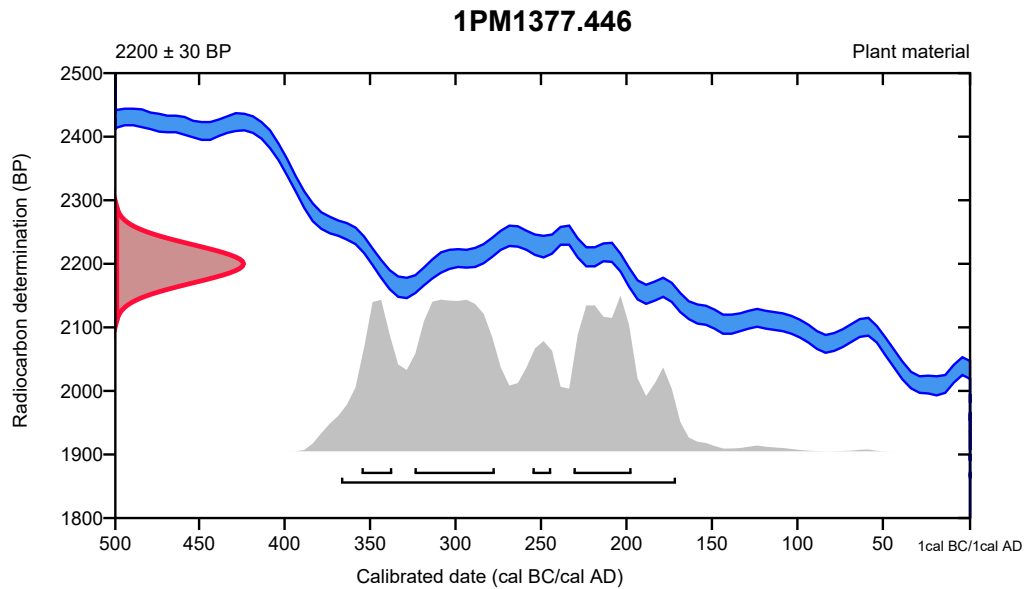
Conventional radiocarbon age 2200 ± 30 BP

95.4% probability

(95.4%) 369 - 173 cal BC (2318 - 2122 cal BP)

68.2% probability

(30.5%)	326 - 279 cal BC	(2275 - 2228 cal BP)
(21.5%)	233 - 199 cal BC	(2182 - 2148 cal BP)
(11%)	357 - 339 cal BC	(2306 - 2288 cal BP)
(5.1%)	257 - 246 cal BC	(2206 - 2195 cal BP)

Database used
INTCAL20

References

References to Probability Method

Bronk Ramsey, C. (2009). Bayesian analysis of radiocarbon dates. Radiocarbon, 51(1), 337-360.

References to Database INTCAL20

Reimer, et al., 2020, Radiocarbon 62(4):725-757.

Beta Analytic Radiocarbon Dating Laboratory

4985 S.W. 74th Court, Miami, Florida 33155 • Tel: (305)667-5167 • Fax: (305)663-0964 • Email: beta@radiocarbon.com

Beta Analytic, Inc.
4985 SW 74th Court
Miami, FL 33155 USA
Tel: 305-667-5167
Fax: 305-663-0964
info@betalabservices.com

ISO/IEC 17025:2017-Accredited Testing Laboratory

Quality Assurance Report

This report provides the results of reference materials used to validate radiocarbon analyses prior to reporting. Known-value reference materials were analyzed quasi-simultaneously with the unknowns. Results are reported as expected values vs measured values. Reported values are calculated relative to NIST SRM-4990C and corrected for isotopic fractionation. Results are reported using the direct analytical measure percent modern carbon (pMC) with one relative standard deviation. Agreement between expected and measured values is taken as being within 2 sigma agreement (error x 2) to account for total laboratory error.

Report Date: November 22, 2023
Submitter: Mrs. Stina Tegnhed

QA MEASUREMENTS

Reference 1

Expected Value: 0.44 +/- 0.04 pMC

Measured Value: 0.44 +/- 0.05 pMC

Agreement: Accepted

Reference 2

Expected Value: 129.41 +/- 0.06 pMC

Measured Value: 129.43 +/- 0.35 pMC

Agreement: Accepted

Reference 3

Expected Value: 96.69 +/- 0.50 pMC

Measured Value: 97.09 +/- 0.28 pMC

Agreement: Accepted

COMMENT: All measurements passed acceptance tests.

Validation:

A digital signature in black ink, appearing to read "B.E. Auger", is shown above the text "Digital signature on file".

Digital signature on file

Date: November 22, 2023

Bilaga 8 Ritningsförteckning

HMAK 4566

Landskap: Halland
Kommun: Falkenberg
Socken: Vinberg
Fastighet: Vinberg 2:100
Fornlämning: L2023:839

Arkeologisk förundersökning 2023

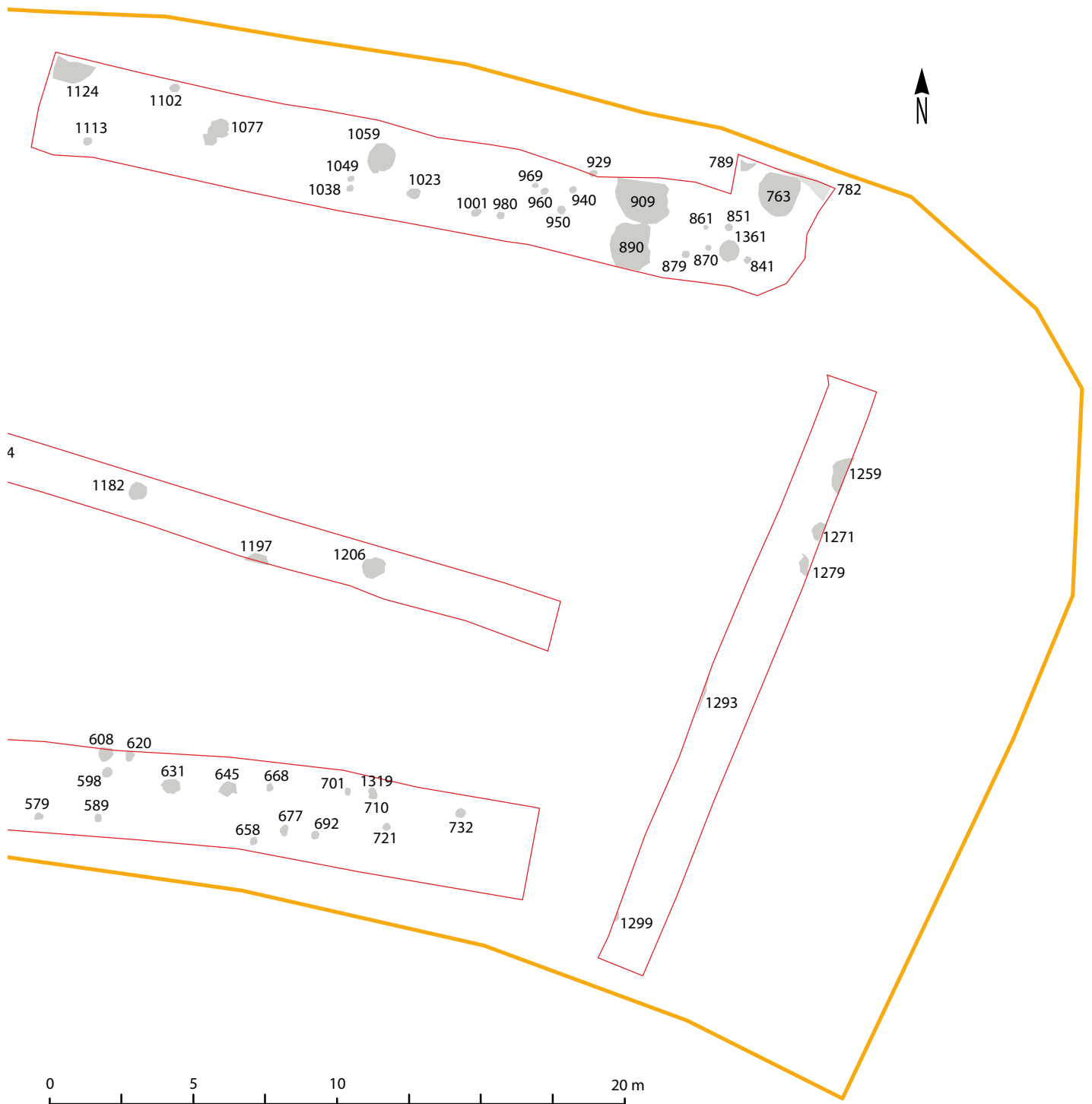
Ritningsnummer	Beskrivning	Ritningstyp	Skala
HMAK 4566:1	200, 222, 262, 288, 316, 333, 345, 356, 366, 378, 390, 402, 430, 446, 960, 969, 980, 1001, 1023, 1038, 1049, 1059, 1077, 1113, 1124	Sektionsritning	1:20
HMAK 4566:2	514, 546, 558, 579, 589, 598, 608, 631, 645, 668, 677, 692, 701, 721, 1140, 1156, 1165, 1174, 1182, 1206, 1271, 1279, 1299, 1319	Sektionsritning	1:20
HMAK 4566:3	841, 851, 870, 879, 929, 940, 950, 1361	Sektionsritning	1:20

Bilaga 9 Anläggningsöversikter

Anläggningsöversikt L2023:839 Detalj Skala 1:100

Anläggningsöversikt L2023:839 Västra delen Skala 1:200

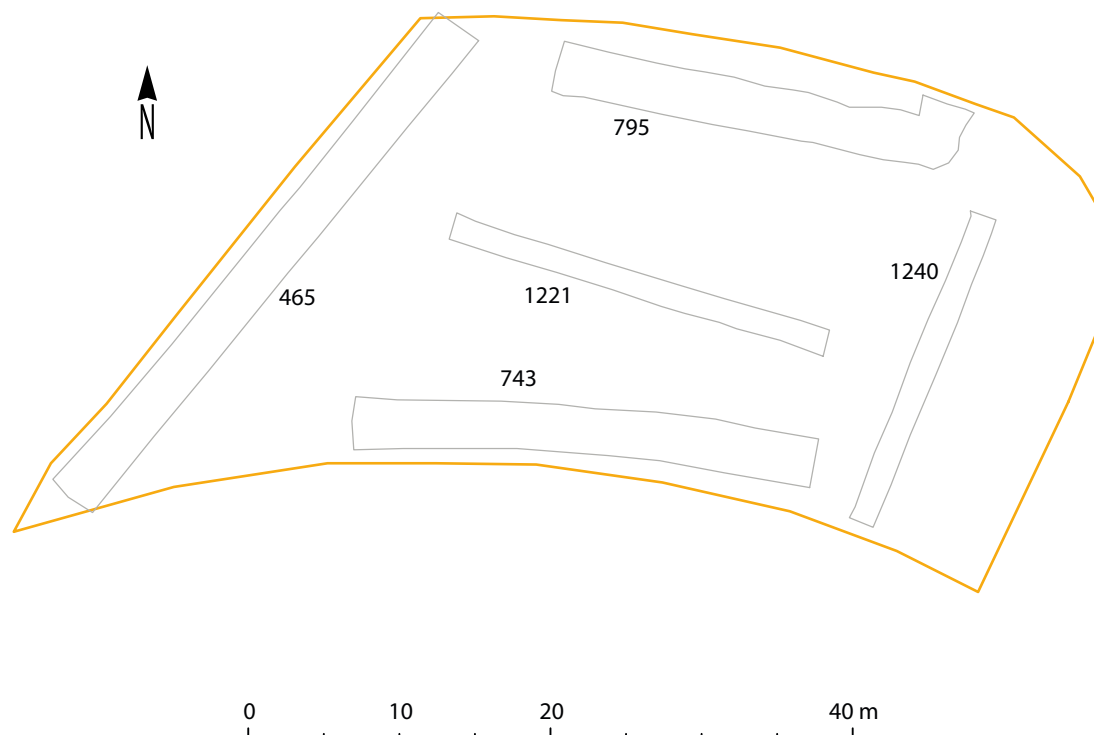

Anläggningsöversikt L2023:839 Östra delen Skala 1:200

Bilaga 10 Schaktbeskrivningar och schaktöversikt

SCHAKTBESKRIVNING L2023:839

Schaktnummer	Alv	Matjordsdjup (meter)	Anläggningar eller övrigt	Längd (meter)	M ²
465	Mycket fin gulbrun sand	0,4 i S. I mitten cirka 0,95-1,0 m. 0,6-0,7 i N.		41 löpmeter i dubbel schaktbredd	124
743	Mycket fin gulbrun sand		Stolphus i östra delen?	31 löpmeter i dubbel schaktbredd	99
795	Mycket fin gulbrun sand	0,25-0,3	Anläggningstätt. Elledning framkom i nordöstra hörnet.	28 löpmeter i dubbel schaktbredd	91
1221	Mycket fin gulbrun sand	0,4-0,6	Svacka österut	26	43
1240	Mycket fin gulbrun sand (nästan som damm)	0,25 i N. 0,6 i S.		22	39

Schaktöversikt L2023:839 Skala 1:500

Bilaga 11 Fotolista**Fotonr: 2023-118:1-11**

Landskap: Halland
Socken: Vinbergs
Fastighet: Vinberg 2:100
Fornlämning: L2023:839
Arkeologisk förundersökning 2023

FOTOGRAFER: STINA TEGNHED (ST) OCH PATRIK HALLBERG (PH)

Fotonr:	Motiv:	Mot:	Sign:
1	Översikt över FUområde mot S från GC-väg	S	ST
2	Översikt över FUområde mot Ö från GC-väg	Ö	ST
3	Härd 514 mot NV	NV	ST
4	Härd 631 mot NV	NV	ST
5	Översikt FVO schakt 795 och Mats Nilsson	VNV	ST
6	Översikt schakt 795 mot NV	NV	ST
7	Översikt schakt 465 mot V	V	ST
8	Grävda groparna AG446 och 430	OSO	ST
9	Drönarfoto	OSO	PH
10	Drönarfoto	V	PH
11	Drönarfoto	NO	PH

RAPPORTER KULTURMILJÖ HALLAND 2023 OCH 2024

2023:79	Kungens trädgröp, Halland, Halmstad stad, fastighet Slottet 1, Fornlämning L1997:4933, L1997:4626, L1997:3939, Arkeologisk förundersökning 2023	2023:106	Kokgrop och härdar från bronsåldern, Halland, Enslöv socken, Arlösa 1:1, L2022:7208, Arkeologisk förundersökning 2023
2023:80	Arkeologisk utredning av sex platser i södra Hallands inland, Halland, Laholms kommun, Veinge och Våxtorp socken samt Laholms lfs, Arkeologisk utredning 2020	2023:107	Gällinge kyrka, mögelsanering och konserveringsåtgärder, antikvarisk medverkan
2023:81	Patrikshill, Halland, Halmstad stad, Kvarteret Bagaren 11, L2023:1852, Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2023	2023:108	Två fornlämningar med kokgropar från bronsåldern, Enslöv s:n, Arlösa 1:1. L2022:7206 och L2022:7207, Arkeologisk förundersökning 2023
2023:82	Almedal verksamhetsbyggnad, Halland, Kungsbacka kommun, Frillesås socken, arkeologisk utredning 2021	2023:109	Bårhuset på Hasslövs kyrkogård, omtäckning av taket. Antikvarisk medverkan.
2023:83	Fiberanslutning, Bankgatan i höjd med dess korsning med Köpmansgatan, Halland, Halmstads kommun och stad, Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2021	2023:110	Arkeologisk förundersökning vid väg 636, Halland, Övraby s:n, Fotstad 21:1. L2022:7200
2023:84	Gullbranna camping, Halland, Halmstads kommun, Eldsberga socken, arkeologisk utredning 2021	2023:111	Kokgropar i Övraby socken, Halland, Övraby socken, Fotstad 21:1. L2022:7202, Arkeologisk förundersökning 2023
2023:85	Hamngatan, ledningsdragnig för parkeringsautomater, Halland, Halmstads kommun och stad, arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2022	2023:112	Stationsstaden, Halmstad. Kulturmiljöutredning 2023
2023:86	Snöstorp park och fritidsområde, Halland, Halmstads kommun, Snöstorps socken, arkeologisk utredning 2021	2023:113	Arkeologisk utredning Intill kristinehedsgymnasiet, Halmstad kommun, Snöstorp socken, Vallås 1:1, Arkeologisk utredning 2023
2023:87	Okome kvarn, antikvarisk utredning inför förbättrad fiskvandring	2023:114	Arkeologisk förundersökning av härdområde från bronsåldern, Halland, Övraby socken, Fotstad 15:1, L2022:7197, Arkeologisk förundersökning 2023
2023:88	Sankt Nikolai kyrka, bilaga till antikvarisk förundersökning 2022	2023:115	Ledningsdragnig mellan Gullbranna och Tönnersa strandby, Halmstad kommun, Eldsberga socken, Tönnersa 2:6 m.fl. Arkeologisk utredning 2023.
2023:89	Varbergs fästning - räddningstrappa, Halland, Varbergs kommun och stad, arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2022	2023:116	Från stenålder till vikingatid i Ysby, Hallands län, Laholms kommun, Ysby socken, Hov 3:5, Fornlämning L1996:457, Arkeologisk förundersökning 2022
2023:90	Kabelschakt i Bankgatan, Hallands län, Halmstad kommun och stad, Bankgatan, RAÅ 44:1/L1997:3939, Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2023	2023:117	Rum för inventarier, Snöstorps församling, Antikvarisk förstudie
2023:91	Fjärrvärmeschakt till gamla rådhuset, Hallands län, Falkenberg kommun och stad, Torggatan-Nygatan, Falkenberg RAÅ 16:1/L1997:2181, Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2023	2023:118	Fossila åkerlämningar från bronsålder och förromersk järnålder, Halland, Laholms kommun, Ränneslövs socken, Ålstorp 1:14, Fornlämning L1996:11 och L1997:9460, Ark. undersökning 2021
2023:92	VA-ledning i Hasslöv, Hallands län, Laholms kommun, Hasslöv socken, Hasslöv 1:26, Arkeologisk utredning 2023	2023:119	Veinge kyrka, renovering av tornvisare, antikvarisk medverkan.
2023:93	Slukhållet på NorreKatt Hallands län, Halmstad kommun och stad, Norre Katts park, RAÅ 33:1/L1997:4018 & RAÅ 44:1/L1997:3939, Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2023	2023:120	Kvarnadalen i Sällstorp, åtgärder på kvarn 11 och 12, antikvarisk medverkan
2023:94	Wallens slott, Stödmurar och terrasser i nordöstra vallgraven. Antikvarisk medverkan.	2023:121	Onsala kyrka, åtgärdsbeskrivning av torn och spåntak
2023:95	Kungsäters kyrkogård, kulturhistorisk dokumentation och bevarandeplan, uppdatering	2023:122	Falkenbergs rådhus, konvertering till fjärrvärme. Antikvarisk medverkan 2023.
2023:96	Grimmareds kyrkogård, kulturhistorisk dokumentation och bevarandeplan, uppdatering	2023:123	Staffens hembygdsgård, omläggning av halmtak, antikvarisk medverkan
2023:97	Torvblocksrester invid Rotundan, Hallands län, Halmstad kommun och stad, Norre Katts park, RAÅ 33:1/L1997:4018 & RAÅ 44:1/L1997:3939, Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2022	2023:124	Allarp 2:536 & 2:537, Laholms kommun, Skummeslövs socken, Allarp 2:536 och 2:537, Arkeologisk utredning 2023
2023:98	Arkeologisk förundersökning väst om Nissan, Halland, Övraby s:n, Fotstad 21:1. L2022:7205, Arkeologisk förundersökning 2023	2023:125	Boplatslämningar från äldre järnålder, Halland, Övraby s:n, Fotstad 21:1. L2022:7198 och L2022:7199, Arkeologisk förundersökning 2023
2023:99	Arkeologisk förundersökning av L2022:7203, Halland, Övraby socken, Fotstad 21:1, L2022:7203, Arkeologisk förundersökning 2023	2023:126	Bollaltebygget, omtäckning av halmtak på södra längan, Antikvarisk medverkan
2023:100	Stora Torg, Halmstad, kulturhistorisk och arkeologisk förstudie	2023:127	Lindhovs kungsgård, Lindhov 1:1, åtgärder på brygghuset, antikvarisk medverkan
2023:101	Arkeologisk utredning med av fynd av stenålder inom fastighet Tröinge 6:75, Halland, Vinbergs socken, Tröinge 6:75, Arkeologisk utredning 2023	2023:128	Vindbryggan 3, Konsekvensbedömning av detaljplaneförslag
2023:102	Veinge kyrka, Tjärning av torntaket och tornspiran. Antikvarisk medverkan.	2023:129	Askome kyrka, exteriör, antikvarisk medverkan
2023:103	Ränneslövs kyrka, Tjärning av torntaket och tornspiran. Antikvarisk medverkan.	2023:130	Gällareds kyrka, exteriör, antikvarisk medverkan
2023:104	Ysby kyrka, Tjärning av kyrktaken. Antikvarisk medverkan.	2023:131	Villa Wåring, Kronofogden 5, kulturmiljöutredning
2023:105	Hasslövs kyrka, Tjärning av torntaket och tornspiran. Antikvarisk medverkan.	2023:132	Tio trädgropar på Stafsinge gamla kyrkogård, Falkenbergs kommun, Stafsinge 5:1, L1997:5413, L1997:5414, Arkeologisk undersökning i form av schaktövervakning 2023
		2023:133	Trönninge 11:116, Halland, Halmstads kommun, Trönninge socken, Trönninge 11:116, Arkeologisk förundersökning 2023
		2023:134	En förromersk boplatz öster om Vinån, Halland, Falkenbergs kommun, Vinbergs socken, Jonstorp 2:5, L2023:844, Arkeologisk förundersökning 2023
		2023:135	Nissaströms kyrka, utvändig renovering. Antikvarisk medverkan
		2023:136	Arkeologisk utredning 2023 vid Berte Qvarn Halland, Slöinge socken, Berte 1:1 och 3:1, Toarp 1:2 och 1:7
		2023:137	Breareds kyrka, Vattenburet värmesystem med bergvärme. Antikvarisk medverkan
		2024:1	Boplatslämning vid Vinbergs hed, Halland, Falkenbergs kommun, Vinbergs socken, Vinberg 2:100, L2023:839, Arkeologisk förundersökning 2023

KULTURMILJÖ
HALLAND

EN DEL AV HALLANDS KULTURHISTORISKA MUSEUM